

JÖVŐ

Tart. postak. platite in numerul cont.
apt. Nr. 59352/947.

1948 június 13 VASÁRNAP
IV. évfolyam, 1040 szám
Felelős szerkesztő:
PALASTI JÓZSEF
Szerkesztőség: Petőfi uca 8.
Telefon: 30-87.
Kiadóhivatal: Köztársaság uja 87.
Telefon: 20-76.

FUGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

Köztársaság kormányának, a bank, biztosítási, bányászati és szállítmányozási vállalatok nacionalizálására.

A teljes ülés Teohari Georgescu vezetésével bizottságot választott az erre vonatkozó határozat megszerkesztésére.

A teljes ülés a Központi Bizottság tagjai közé kooptálta Pinilie Bonderenkot.

Tekintettel annak szükségességére, hogy az érintett vállalatok vagyontát biztosítsák bármilyen rongálástól, vagy el tulajdonítástól, a minisztertanács elhatározta: felhatalmazza az illetékes miniszteriumok küldötteit, hogy a szükséges biztonsági rendszabályokat alkalmazzák a parlamenti tárgyalás befejezéséig.

Jelen közleményt a Nagy Nemzetgyűlés jóváhagyta.

A tömegek ünneplik a Román Munkáspártot

Fenti két fontos közleményt a bukaresti rádió tegnap délben hozta nyilvánosságra és

amint a hatalmas fontosságú intézkedés híre elterjedt az országban, Népköztársaságunk dolgozó tömegei lelkes ünnepléssel fogadták.

Rendkívül lelkes hangulatban ünnepelte az intézkedéseket Arad gyárainak és üzemének munkássága is, azonnal gyűléseket rendeztek,

amelyek híven tükrözték azt az őszinte nagy meglepetést, amely a munka embereit a Román Munkáspárt eme újabb kezdeményezése nyomán történt rendelkezések tudomásulvételekor elöltötte.

A gyárak és üzemek dolgozói rögtönzött gyűléseiken üdvözölték ezt az új és fényes győzelmet Népköztársaságunk munkásosztályának, a nagy gazdasági győzelmet, amely

számos jelentős politikai győzelmet követett.

Az örömmel és odaadással leírhatatlan megnyilatkozásai közepette ünnepelte a munkásság a Román Munkáspártot, a munkásosztály harcának vezetőjét és mozgósító erejét, amelynek vezetésével ehhez a hatalmas győzelemhez elérkeztünk. A gyűlések résztvevői, a nacionalizálásról szóló rendelkezéseket üdvözölve, határozatokat fogadtak el, amelyek

lyek kifejezik köszönetüket a Román Munkáspárt, a Román Nép köztársaság kormányának és a Nagy Nemzetgyűlés iránt, valamint kötelezettségvállalásukat, hogy a nép tulajdonává vált üzemekben fokozott erővel, még erőteljesebben folytatják a munkát és hogy a vállalatokat, amelyek ma a munkásság tulajdonába kerültek, nemzetgazdasági fejlődésének hatalmas alapjává teszik.

A Nagy Nemzetgyűlés köszönete Sztálinhoz

Az Agerpres hírügynökség a Nagy Nemzetgyűlés történelmi fontosságú üléséről a következő részleteket jelent: Az Elnökség által összehívott Nagy Nemzetgyűlés ülését délelőtt 11 órakor, a lelkesedés hangulatában nyitották meg.

Az ülésterem a szeretet és bizalom kiterjedt megnyilatkozásával fogadta az Elnökség és a kormány tagjait.

C. I. Parhon tanár, a Nagy Nemzetgyűlés Prezidiumának elnöke felolvasta az összehívó rendelkezést, majd megtörtént a tisztikar megválasztása. Elnökké C. Agint választották, aki az elnöki szék elfoglalása után 1848 centenáriumaáról szövegezt, kiemelve a száz év előtti forradalom jelentőségét.

Alexa Augustin tett ezután indítványt arra, hogy a Nagy Nemzetgyűlés küldjön köszöneti levéletet Sztálin vezértábornagynak a román nép iránt tanúsított újabb nagy baráti megnyilatkozásáért, amellyel a még hátra lévő hádkor pótlás összegét mér-

sékelték. Amikor a szónok Joszif Viszarionovics Sztálin nevét említette, az egész terem, élen az Elnökség és a kormány tagjaival, felállva hosszan ünnepelte a szovjet nép nagy vezetőjét, a román nép nagy barátját. Ebben a lelkes hangulatban szavazták meg a köszöneti levélre vonatkozó javaslatot.

Ezután dr. Groza Péter miniszterelnök a Ház elé terjesztette az ipari, bank-, bányászati-, biztosítási- és szállítmányozási vállalatok nacionalizálásáról szóló törvényjavaslatot. Ismét jelleghogott a lelkesedés, kitört az ünneplés: így fogadta a Nagy Nemzetgyűlés a történelmi pillanatot, a nacionalizálási törvény

előterjesztését. Az ünneplésben résztvett a közönség is. Ekkor Gheorghe Gheorghiu-Dej, a Román Munkáspárt főtitkára, első miniszterelnökké választott, a szovjet emelvényre és ezáltal a Nagy Nemzetgyűléshez, a beszéde során többek között a következőket mondta:

Alapvető fontosságú változások Népköztársaságunk nemzetgazdaságában

— Demokráciánk 1945 március 6-i győzelmünk óta egész sor gazdasági sikert, de különösen politikai sikert aratott. Az agrárreform, amely a gazdasági újjáépítést szolgáló intézkedés volt, 1947 augusztus 15-én a pénzügyi reform követé, ami véget vetett a pénzhigulás okozta zűrzavaroknak. A politikai következmények a következők voltak: A burzsoázia eltávolítása a kormányból és a kormányzás felelősségét a munkásosztály vette át, a dolgozó földműveléssel szövetségben. Eltávolítottuk a

monarchiát és kinyilatkoztattuk a Román Népköztársaságot. A megszerzett pozíciók megszilárdítására és új pozíciók megszerzésére széles lehetőségek nyíltak.

— A megtörtént átalakítások következtében kialakult helyzet strukturális átalakításokat tesz szükségessé nemzetgazdasági téren, hogy az ország minden termelő erejét népiünk politikai, gazdasági és közművelődési színvonalja emelésének szolgálatába állíthassuk. Ez a strukturális változás a termelő eszközök legfontosabb részé-

nek, a nép közös javaként, az állam tulajdonába történő átmenete. A továbbiakban Gheorghe Gheorghiu-Dej hangsúlyozta: a burzsoázia, képviselői úgy gazdasági, mint politikai téren, úgy a kormányon belül, mint kívül, minden eszközzel harcoltak a demokratikus rendszer meg erősítése ellen.

Minden erejünkkel szembeszállunk az iparban, szabolgtuk a termelést a felszerelés megrongálásával, a feketén történő eladásokkal és a vállalatok elszegényítésével, minden lehetőséggel

... a bevételzett összegek pedig külföldre vándoroltak. Nem dolgoztak saját tőkájukkel, hanem

a Nemzeti Bank hiteleivel és ezeket az összegeket arra használták fel, hogy az igazgatóságoknak

nagyösszegű tantiemeket fizessenek és saját céljaikra házakat, részvényeket vásároltak.

mára dolgoznak, vagy kaptaták stb. készíteneik.

Az összes iron és fából készült iskolafelszereléseket előállító stb. iparvállalatokat, amelyek legkevesebb 30 lóerővel dolgoznak, a legkevesebb 20 lóerővel dolgozó hordó és abroncskészítő üzemek, valamint a kilencedik melléklet szerint felsorolt fűrészarut, gyermekkocsit, ecseteket, hűtőket stb. előállító vállalatokat.

„E forradalmi tett megvalósításával...”

A termelő eszközök legfontosabb részének az állam kezébe történő átmenete — folytatta Gheorghiu-Dej — szükségesség, mert ezt a gazdasági fegyvert azok kezéből csavarjuk ki, akiknek kezéből kicsavarjuk a politikai fegy-

mukra eme eszközöknek a régi rendszer visszaállítására történő további felhasználását. Az, hogy ezek a termelő eszközök az állam kezébe kerültek, amelynek irányítója a nép érdekeit képviselő kormány, azt jelenti, hogy kiszélesít-

része vár a kormánytól, szükséges ezeknek az állam kezébe történő átmenete.

E forradalmi tettek megvalósítása, népünk minden teremtőerejét öntudatos és lelkes munkára ösztönözhetjük. A Román Népköztársas-

nitania e javak megőrzésének. A termelés és termelékenység növelésének új feltételei születnek. A Munkásosztály és a Román Munkáspárt minden erejét mozgósítja, hogy becsülettel teljesessen eleget az új feladatoknak, a szocializmus felé haladva.

azzal, hogy a földműves dolgozók a termőföldeken növelik a termelést, hogy a munka emberei számára jobb feltételeket teremtsenek. Barbu Radulescu képviselő a Nemzeti Néppárt nevében szólott, majd a romániai magyarság lelkes szavát hallatva dr. Csákány Béla képviselő fejezte ki a Ma-

általánosságban és szakaszonként történő szavazás során a jelenlevő négyszáz képviselő minden módosító javaslat nélkülül megszavazta a nacionalizálásról szóló törvényt. Ezzel az ülés és egyben a Nagy Nemzetgyűlés második ülészaka végetért.

A 10. számú mellékletben felsorolt összes festődeket és aprufestőket, gyapotfonódákat és szövődeket, legkevesebb 4 szövőszékkel, úgyzenitén gyapjútermékekkel, trikotázs-szabóvattával, kalappal dolgozó vállalatokat, amelyek a 13-as számú listán szerepelnek, valamint a 14-es lista szerint a kender, len és juta termékekkel és feldolgozással foglalkozó vállalatokat.

A nacionalizálás alapelvei

Az iparvállalatok, bankok, bányák, biztosító társaságok és szállítási vállalatok államosításával kapcsolatosan a Nagy Nemzetgyűlés által megszavazott törvény lényegében a következő rendelkezéseket tartalmazza:

Az első szakasz foglalkozik az államosítás tárgyával és megdönti, hogy államosítsák a tulajdoncsekket, amelyek az Alkotmány megszavazása után nem kerültek az állam birtokába. Ezenkívül államosítja a nagyvállalatokat, az ipari társaságokat és részvénytársaságokat, bankokat, biztosító társaságokat, bányákat, a szállítmányozási és a telefon- és távíró (telekommunikációs) vállalatokat, a törvénytervezetben meghatározott kategóriák és a törvényhez csatolt mellékletek szerint.

Államosítja

A nem vastartalmú anyagok bitermésű feldolgozását végző vállalatok, valamint az összes a fémipari feldolgozáshoz tartozó vállalatok ha 100 alkalmazottal többel dolgoznak. A második melléklet szerint meghatározott feldolgozó vállalatok, amelyek hajókészítéssel, precíziós iparral, elektrotechnikával, gépkocsikészítéssel állnak összefüggésben. Az összes iparvállalatokat, amelyek villamos energiát termelnek, szállítanak és szétosztanak. Kivételt képeznek azok az ilyen természetű vállalatok, melyek a földművelés-

gatások szolgáltatásban állnak s amelyek a saját szükséglet kielégítésére szolgálnak. Az összes vállalatokat, amelyek arany, ezüst, vas és nem vastartalmú bányatermékeket dolgoznak fel. A szénipar keretébe tartozó összes vállalatokat, köbányák (a 3-as számú melléklet listája szerint). Az összes vállalatokat, amelyek a petroleumiipar és a földgáz keretébe tartoznak. (A IV. számú melléklet szerint). Az összes vállalatokat, amelyek cementet és egyéb építőanyagot te-

melnek, valamint a mész és egyéb építéshez szükséges anyagokat termelnek. (A törvény V. ős számú listája szerint). A kohászati tapasztóanyagot, ablaküveget, kristály és tükörkristályüveget készítő vállalatokat. Valamennyi fűrészvállalatot a kör fűrészeknek és motorerőknek megfelelően. A műbutorasztalosvállalatokat, amelyek a megjelölt gépekkel rendelkeznek, valamint azokat a vállalatokat, amelyek furni-t, lemezt készítenek, valamint azokat az iparokat, melyek a textilipar szá-

Az összes olyan vállalatokat, amelyek telierem, vagy félig a bőrparhoz és lábbeli iparhoz tartoznak, a motorikus erő meghatározása szerint.

A 15-ös számú mellékletben felsorolt minden prémfeldolgozó, keztűkészítő és más bőrárut előállító vállalatot.

Az alap-vegyipar minden vállalatát (16-os melléklet), valamint a kaucuk-termékekkel foglalkozó vállalatokat bizonyos motorikus erővel, a műanyag tárgyakat előállító és feldolgozó vállalatokat, a zsiradék-ananyagokkal dolgozó, szappan stb. vállalatokat és az összes glicerintermékekkel dolgozó vállalatokat.

A lakot, festéket, festőanyagot, ultramarint készítő vállalatokat, legalább 40 lóerővel és az összes írógépszalag, másolópapír (szén és indigó) tonta, sokszorosító gént, alkátrészit készítő vállalatokat, legalább 10 lóerővel.

A 16-os mellékletben felsorolt koromfakete termékeket és állati szenn készítő vállalatokat.

A textiliparhoz és timársárhöz szükséges festékeket gyártó valamennyi vállalatokat, legalább 10 lóerővel, a legalább 50 lóerővel dolgozó oxigéntermékek készítő vállalatokat, úgyzenitén a 18-as mellékletben felsorolt különböző vegytermékeket előállító vállalatokat.

A 19-ik számú lista szerint felsorolt parfümárut, olajszappant stb. oldószereket, olajat készítő vállalatokat, valamint a gyógylaboratóriumokat.

Iparművészek

csodás szép munkát kaphatók, antik és modern arany ékszerekben, ezüst tárgyakban, evőkészletekben, kristály és díszműtárgyakban, perzsaszőnyegekben

V. I. Coloman Hartmann
bizományi üzletében
ARAD, Bul. Republicel 98. Tel. 20-14

A volt Căneplisi munkatábor társasvacsorát rendez folyó hó 17-én este fél 9 órakor

a Hakoah Club kerthelyiségében. Felkérjük a volt bajtársakat, részvételüket jelentsék be Könignél Eminescu ueca 12 alatt.

Az összes műalmokat legalább egy dupla hengerral és 24 óra alatti egy vagonos feltételezett örlőképeséggel. Az összes sörgyárakat évi egy millió liter termeléssel. Az összes szeszgyárakat legalább évi 100 tonnás termeléssel. Az összes szeszszállított termelő vállalatokat a mellékelt 20-as számú lista szerint.

A 21-es számú mellékelt listában felsorolt minden glukoze, amidon és préselt-élesztő termelő vállalatokat.

A 22-es számú listában felsorolt olajgyárakat, mechanikus olajpreseket, az olajmalmokkal való kapcsolatuk és termelőképességük szerint precízizozva.

Az összes műjéggyárakat és hűtőraktárakat.

Az összes cukrot előállító, cukortartalmú termékeket előállító vállalatokat, cukorka, csokoládé, halva, gyümölcsiz, stb. készítő vállalatokat, 8 óránként egy tonnás teljesítményvel.

Az összes bármilyen lemezdobozban, légmentes üvegben konzervet előállító vállalatokat, felsorolás szerint, valamint a füstölt és preparált húsrut készítő vállalatokat évi 500 tonna teljesítéssel.

A 23-as számú listában felsorolt összes szárított gyümölcs, gabona,

árpa, stb. hántoló vállalatokat, 8 óránként féltonna teljesítéssel, a liszttermékeket, vajtermékeket, pasz törizált tejet, stb. előállító vállalatokat, napi legkevesebb 2000 liter teljesítéssel, a buliont és marmeládét készítő üzemeket 8 óránként 1 tonna teljesítőképeséggel.

Az összes magánvágóhidakat napi 100 szarvasmarha és 150 sertés vágóképeséggel.

Az összes vasutakat, a 24-es számú lista felsorolása szerint; valamint az összes magán villamosvasutakat, a törvény meghatározása szerint; az összes vagon- és tartályvagon kihasználására működő vállalatokat, a 25-ös lista felsorolása szerint; valamint a törvény meghatározása szerinti vállalatokat, a melyek folyékony és gázemű termékek vezetékeivel és szállításával foglalkoznak.

Az összes hajózási társaságokat, a 26-os számú lista szerint; valamint minden folyami, vagy tengeri hajót, úgyszintén az összes román zászló alatt futó hajókat (a román vagy külföldi vizeken elsüllyesztetteket is) a 27-es számú lista szerint.

A 28-as számú listában felsorolt valamennyi biztosító társaság.

A román telefoni részvénytársaság. A román rádiótársaság, valamint a nemzeti ipari hitelintézet.

ban: a) Azok, akik az állam, megye, város vagy község szolgálatában bíróság bizonyítottan jogtalanul meggazdagodtak. b) Azok, akik törvényellenesen és csalárdul elhagyták az országot. c) Azok, akik utazási okmányaik

lejártá után nem tértek vissza az országba. A törvény előírja még, hogy az állam kivételesen, minisztertanácsj napló útján, koncessziót engedélyezhet fizikai és jogi személyeknek új vállalatok létesítésére.

Kemény büntetéssel sújtják a nacionalizálás végrehajtása elleni cselekményeket

A törvény büntető meglátó intézkedése 5-10 évig terjedő fegyházi büntetést és teljes vagy felosztott vagyon elvesztését, ha valaki — jüggetlenül attól, hogy milyen eszközzel, — megakadályozza vagy megkísérli megakadályozni a nacionalizálást, a vállalat vagyonaikat akár csak egy részét is eltitkolja, megtámasztja, megsemmisíti, lerontja, exportálja stb. a berendezéseket, alkatrészeket és így tovább, valamint azon esetre, ha valaki meg nem felel, vagy hiányos adatokat bocsát rendelkezésre. A törvény 4-10 évig terjedő fegyház és 50.000-500.000 lejig terjedő pénzbírságot állapít meg azon köztisztviselő, vagy meghatalmazott személy büntetéseként, aki nem teljesíti, vagy megakadályozza a törvény végrehajtását.

állapítják meg, nyomozók és bocsátják ítéletre. Ugyancsak alkalmaznak a gazdasági ellenőrzésről szóló törvényt.

Ellentétek és felmerült problémák elintézésére, megyei nacionalizálás bizottságok létesíthetők.

Intézkedik a törvény az ipari szövetkezetek vonatkozásában is. Végül arról rendelkezik a törvény hogy

a nacionalizálástól kezdődően 3 hónapig osztályvezető adminisztrátortól felfelé (mérnökök, al-mérnökök, rajzoló s mesterek), a személyzet nem hagyhatja el a vállalatot és nem bocsátható el az illetékes miniszter engedélye nélkül. Ugyancsak intézkedik a törvény arról is, hogy a nacionalizált vállalatok eszékés vállói egy hónapig nem óvatolhatók.

és hogy a delegált igazgatók örvényesen jegyezhetnek a delegáció alapján, egyéb alkalmuk teljesítése előtt.

Részletes intézkedések a nacionalizálásról

A vállalatoknak a különböző meglátások szerint történt felsorolása után a rendelkezés megállapítja, hogy a vállalatokról az 1938 január 1-től jelen törvény életbe léptetéséig terjedő időszakban volt helyzelet veszik tekintetbe.

Tehát a törvény alkalmazása attól függetlenül történik, hogy időközben történt-e változás a tulajdonos, a cím, bérbeadás stb. tekintetében. A törvény megállapítja, hogy minden vállalat az állam tulajdonában történt átmenet pillanatától a köz javává válik.

A vágóhidak és az olajpresek vonatkozásában különleges intézkedéseket tartalmaz, a helyi, községi vezetést illetően.

A törvény életbeléptetésének idejétől az összes igazgatóknak csak felosztottnak tekintendők. A törvény valamennyi mellékletének integráns része. Részletesen intézkedik a törvény arról, hogy a jogerőre emelkedés után egyetlen vállalatnak sem áll jogában egészében vagy részben elidegeníteni berendezését stb., csak az illetékes miniszterium engedélyével, az elidegenítések semmiek.

Az épületben lévő, vagy bármilyen ok miatt üzemben kívül lévő, vagy működésüket felfüggesztett vállalatok tulajdonosai, képviselői, vagy meghatalmazottjai

15 napon belül kötelesek a törvény 29-es számú melléklete szerinti előírt egyszerű nyilatkozatot a lapján közölni ezt a tény a gazdasági ellenőrzés vezérgazgatóságával, illetve a megyei gazdasági ellenőrzőszolgálattal.

Nem vonatkozik a kisajátítási törvény azokra a vállalatokra, amelyek részben vagy teljes egészükben az Egyesült Nemzetek tagállamaiból való tulajdonosok birtokába kerültek a békeszerződések alapján, mint hadikárpótlás. Felsorolja a törvény, hogy

az összes ingó és ingatlan javak, földterületek, berendezések, épületek, jogok, szabadalmak, licencok, értékpapírok, váltók stb. a vállalatokkal együtt az állam aktívái közé kerülnek, a mérleg és a ledár szerint.

Letárt és mérleget a nacionalizált vállalatok kinevezett igazgató által történő átvétel alkalmával kell készíteni, három példányban.

A kártalanítás

A nacionalizált vállalatok új vezetősége a törvény életbeléptetésétől számított 6 hónapon belül

kérhetik a nacionalizálás előtt létrejött kötelezettségek és azon ügyletek megsemmisítését, amelyek nyilvánvalóan a vállalat megkárosításának céljából jöttek létre.

Ilyen ügyeket a Táblák három bírótanácsa tárgyalja, megtámadhatatlan ítélettel.

Ha a vállalat átadásakor a tulajdonos, vagy annak meghatalmazottja nem jelentkezik, az illetékes helyi rendőrhatalóság jelenlétében történik meg az átvétel.

Az állam kártalanítja a tulajdo-

nos és a részvényesét. A „Nacionalizált Ipar Alapja” elnevezéssel alapot létesítenek, amely autonóm jogi személyiség és amely kötelezvényeket bocsát ki. Ez a tevékenység a pénzügyminiszterium ellenőrzése alatt áll. A kártalanítást a nacionalizált vállalat tiszta jövedelméből folyósítják.

A kártalanítás ügyében a Tábla három bírótanácsa határoz, a bírakat a pénzügyminiszter nevezi ki és a tábla megtámadhatatlan. A tábla határozatából levonják az előre fizetett tartozásokat, a pénzügyi hatóságok és a régi ügyvitel által okozott egyéb veszteségeket.

Nem részesülnek kártalanítás-

FELKÉRIK A MOISE NICARA LICEUM 1938-BAN VÉGZETT NÖVENDEKEIT, közöljék Hilbert József mérnökkel, Aviator Georgescu ueca 11, hogy hozzájárulnak az érettségi talákozónak július elsején történő megtartásához.

Ertesítés.
Ertesítem a n. é. közönséget, hogy poloskairtó vállalatomat „CIANGAZ” név alatt megnyitottam. Szavatosság mellett jutányos áron vállalom minden ezzel összefüggő munkát, vidéken is.
Gáspár Jenő
Közlársaság utja 90 szám.

FELIX fürdőben
megnyitott kóser vendéglő
Hideg-meleg ételek
Szives pártfogást kér
Hoffmann.

A horbélyok, nőifodrászok, kozmetikusok és fogász technikusok egyesülete
június 14-én délután 3 órakor tantandó rendkívüli gyűlésre hívja tagjait. Napirend a következő: a delegátusok beszámolója a kongresszusról és az adóproblémák.
A tagok megjelenése kötelező.
Vezetőség.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.
Mindazoknak a jóbarátainknak ismerőseinknek, akik felejthetetlen, drága Pistánkó temetésén résztvettek, rávatalára virágait helyezték, vagy részvétükkal bennünket személyesen, vagy írással felkeresték és mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló Lánvi család.

Előfizetések
Előfizetés megújítások
Elvesztési hirdetések, (Buletin, Permis de circulatie, Livret militar etc.) közgyűlési meghívók, mérlegek a Monitorul Oficial hivatalos lapban
RECLAMA
hirdetőirodában
Arad, Eminescu 4.
Pontos! Megbízható
Alapítva 1922-ben.

Marosvásárhelyi Székely Színház
bucusu előadása.
Ma szombat d. u. 4 órakor
Egy pohár víz
Szombat este 9 órakor
Ejjeli menedékhely
Vasárnap d. u. 3 órakor
Mélyek a gyökerek
Vasárnap d. u. 6 órakor
Egy pohár víz
Vasárnap este 9 órakor
Mélyek a gyökerek
Hétfő este 9 órakor
Rendőrfelügyelő
Utolsó előadás!

A népért és a néppel dolgozik már az egyetemekről kikerülő ifjuság

Nagy ünnepséggé volt Népköztársaságunk első egyetemét végzett értelmiségi korosztályának évzárója

A tudományegyetemek is bekapcsolódnak abba a hatalmas építő munkába, amely az ifjú Román Népköztársaság fejlődését szolgálja. Az újjászületés vágya mint valami csodálatos erőhullám rohan végig az egész országon. A munka, a teremtés frissütemű indulóját éneklő a gyár, a műhely, a termőföld, minden munkahely és az „Alma Mater” az egyetemen is. A fiatal orvosokat, jogászokat, tanárokat, mérnököket, akiket az egyetem most elbocsát, felszívja, magához öleli a nép, ahonnan származnak és ahová most ismét visszatérnek. A tudomány és népi gondolat nagyszerű találkozásának és testvéri összeforrásának színe irányítató megnyilatkozása folyt le most Kolozsváron, ahol Népköztársaságunk megalakulása óta ezúttal első ízben avatták fel a végzett hallgatókat és bocsátották őket az életbe, hogy tudásukkal szolgálják a népet és az államot.

Ezt a nagyjelentőségű eseményt díszessé és feledhetlenné tette annak nagyarányúsága és szép külsősége. Az ünnepséggé a kolozsvári sportstadionban folyt le, ahol beláthatatlanul nagy nézőtömeg jelent meg. Az összes tanszakok hallgatói óriási menetté tömörülve vonultak fel a városon keresztül a stadionig, az élen a munkászenekarok haladtak és onnan a diákok menettek, mindenütt zúgó-viharzott a lelkesítő éljenzés és büszkén lenettek a zászlók. Petrovici I., a „V. Babes” és Csögör Lajos, a „Bólvai” egyetem rektorai intéztek beszédet az egyetemi hallgatókhoz és az ünnepségen résztvevőkhöz, majd a munkásság képviselői beszéltek az ifjúsághoz, kiemelve azt a nagy feladatot, amely rájuk a nép nevelésének arcvonalán vár. A bölcsészeti kar 1100 diákja közül hatot kiváló munkásságukért külön kitüntettek és ezek között van Solymos Mária aradi leány is. Erdemes leközlölni annak a lelkes levélnek néhány sorát, amelyet Solymos Mária intézett Aradon lakó édesanyjához és amelyben beszámol az ünnepegről.

— Gyönyörű diákfelvonulás határozatával, virággal, minden fakultás abszolvensei, pazar látvány. A mi fakultásunk közül hatot tüntettek ki és ezek között voltam én is. Óriási dolog ez, higgyétek el. A rektor az emelvényen mindegyikünk nevét bementette a hangszóróba, azután egyenként mindegyikünkkel kezét fogott, majd a dékán óriási könyvcsomót nyújtott át jutalmul és szintén gratulál!

kapsorkán és éljenzés közepette. Azután a tanárok sorra odajöttek és mindnyájunkat üdvözöltek. Képzhetitek, milyen boldog voltam. Tizenhat könyvet kaptam jutalmul, főleg latin irodalmi műveket, fordításokat, tanulmányokat, nyelvészeti szakkönyveket. Külön láda kell majd a hazaszállításukhoz...

A rektori és dékáni kézfogás és a munkásküldöttek üdvözítő beszéde ezúttal nem türes formasság, hanem valóban buzdítás a fiatal értelmiségiekhez: dolgozzatok a népért és a néppel. Az az ifjúság, amely 1948-ban, a demokrácia harmadik évében hagyja el az egyetemet, valóban a népért és a néppel dolgozik már!

Aradi hangfelvételeket közvetít a Román Rádió ma, szombat este

A bukaresti rádió Magyar Orájára Aradon tartozkodó küldöttsége a Minorita Kulturházban hangfelvételt készített városunk közismert művelődési művészeinek jószíjkorú előadásáról. A nívós előadás keretében Bakó Lászlóné, Hajós Imre, Hamburger Ottóné, Várfalvi Elza és Jess Éva kitűnő szólószámaikkal, az MNSz központi dalárdája, a hang gyermekkórus és a zárda énekkara karénekszámokkal, Tari Ferenc és Baranyai Bella pedig kitűnő hegedűszámmal szerepeltek, vala-

mint Heim Péter zenekedvelőkből összeállított népzene-kara magyar nótákkal. Az Aradon készült hangfelvételeket a Román Rádió szombat este hét órakor kezdi meg sugározni, amikor az MNSz székházában eszközölt első hangfelvételt közvetítik, a jövő héten pedig a többi anyagot a rádió Magyar Orájának keretében foglalva adják. Külömben hangfelvételt készített Zala Béla, az országosan ismert kitűnő előadóművész szavatairól is.

Halálraítélték a pócspetri rendőrgyilkost és a felbujtó plébánost

A budapesti törvényszék mint rögtönítélő bíróság péntek este mondott ítéletet a nagy feltűnést keltett pócspetri rendőrgyilkosság ügyében. A két napon át tartó tárgyaláson beigazolódott, hogy Asztalos János plébános uszította állandóan Pócspetri község lakosságát a Magyar Köztársaság és a demokrácia ellen és biztatta fel az emberket, hogy vonuljanak a községhez elé. Ennek az izgatásnak volt következménye a véres zavargás, amelynek során a kötelezőt teljesítő Takács Gábor rendőrtizedest fegyverrel megölték. Hell nevű rendőr társának kezéből kisavarták a fegyvert és a földre tiporták, majd

elvágták a telefonhuzalokat, hogy a szomszédos helységekből ne kérhesse senek segítségét. A pap a véres tett után elbujt és a rendőrség emberei egy szónakazalból húzták elő. Asztalos János a tárgyaláson azzal védekezett, hogy felsőbb egyházi hatóságai utasítására lázított a felekezeti iskolák tervezett államosítása ellen és kegyelmet kért a bíróságtól. A rögtönítélő bíróság a vád és védbeszéd elhangzása után rövid tanácskozássra vonult vissza, majd a zenfoglalásig megtelt tárgyalóterem feszült érdeklődése közben hirdette ki ítéletét: Asztalos János plébánost gyilkosságra való felbujtás büntetése miatt ha-

C O R S O Előadások: 3, 5, 7, 9
Különlegesen gyönyörű film
MAXIM IFJUSÁGA
egy ifju forradalmár hősiességével és szépségekkel telített élete
Főszerepben: **BORIS CIRKOV**
SZOSTACOVICS zenéje.
E filmet mindenkinek meg kell néznie.

látra, megkegyelmezés esetén a fegyverházbüntetés mellett tíz évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felszámolására; Kírdyhegyi Krempner Miklós községi tisztviselőt gyilkosság büntetése miatt halálra, Som Istvánt büntetésességért életfogytiglani fegyházra ítélte. Krempner Ferenc 12 évi fegyházra, Vitéz Gábor pedig 10 évi fegyházbüntetést kapott.

Mindenütt a Nemzeti Bank gondoskodik a falusi lakosság hitelteljesítéséről
BUKAREST. A Nemzeti Bank vidéki kirendeltségei megkezdtek azoknak az iratoknak átvételét, amelyek a körzetükben levő falusi lakosok hitelügyeire vonatkozóan a különböző népbankoknál találhatók. A népbankok üzleti könyveinek lezárása és pénzügyjelei felszámolása most van folyamatban. A Nemzeti Bank igazgatóságának intézkedésére a népbankok felszámolásával kapcsolatos munkálatakat május végéig be kellett fejezni.

— Az IOVR hadigondozókat figyelmébe! Mindazok a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik, akiknek a vagyoni felülvizsgálat után nem folyósították a nyugdíját, sürgősen jelentkezzenek a „Vöröskereszt” (Crucăa Rosie) IOVR osztályán felebbezésük elkészítése céljából, mert csak 1948 június 15-ig lehet felebbezni.

MENYVILI „ENERGIA”
villanszerelési vállalat
Aradon a rendőrségi épületben
Móricz uccs 1 sz.

SZÉKELY szabósága
Arad, Eminescu 28.
vállal szonokat 1.500 lejért
Modern szabás,
pontos kiszolgálás

Tartósan fest Vegyileg tisztít Markovits K.
Arad, Balcescu (v. Duca-ucca 7)

CSÁKY órás
elismert legjobb órajavító műhelye
Arad, Köztársaság-utca és Clostra-sarok

FORUM Előadások 3, 5, 7 és 9-kor
Ma! Bemutató!
Film amelyet minden sportembernek látnia kell
Győz a szerelem
MARIA DENNIS - ENZO FIERMONTE

OMNIA MA: 3, 5, 7 és 9 órakor a kertben
Vasárnap 3. fél 5. 6. fél 8 és 9
Alida Valli-Amadeo Nazzari
SIRONTULI SZERELEM
Stendhal világhírű regénye „Vanina Vanini”

Az O. S. E. Anya- és Csecsemővédő vasárnap 5 órai kezdettel rendezi fagyfalt-délutánját
Dragalina 26. alatti helyiségében. Gyermeket és felnőtteket szeretettel várunk!

A cél nem csupán szórakoztatás, hanem a népnevelés:

Aradmegye 45 községében működik M. N. Sz. közművelődési csoport

Jó munkát végez a Magyar Népi Szövetség közművelődési bizottsága

A népi demokrácia nemcsak a többtermelésre és ezzel egyidejűleg az ország újjáépítésére visel gondot, hanem a műveltség, művészet és tudás mind szélesebb sikon való terjesztésére is. A szó és gondolat mindenková elhatalmasodott és a felvilágosultságért folyó harcban a Magyar Népi Szövetség az élen halad. Ennek keretében fontos kultúrunkát végeznek az MNSz közművelődési csoportjai is, amelyek rendszeresen, előre megállapított és jól megszerkesztett program szerint dolgoznak. Ma Aradmegye 57 tisztán magyar és vegyes lakosságú helyisége közül 45 községben működik állandó művelődési csoport. Bár a nyári mezőgazdasági munkálatok most a földműves lakosság minden idejét lefoglalják, mégis 29 kultúrcsoport ezidő szerint is dolgozik és cselekvő munkát végez. E munka eredményességére jellemző néhány számadat: 1948 január 1-ől mostanig, szóval a folyó évben eddig 57 műsoros előadás volt a megyében, öt esetben csereműsor volt, vagyis egyik művelődési egység a másik faluban játszott és két ízben vendégszerepeltek megyei csoportok Arad városában hatalmas sikerrel. Az MNSz közművelődési tevékenységéről Rudas Aladár, a megyei közművelődési bizottság felelőse ad felvilágosítást:

Egy-egy csoport létszáma húsz-negyven személy, férfiak és nők vegyesen. Jobbára fiatalok, de ha közös művészi munkáról van szó, az idősebbek is szívesen sorompóba állanak. Eddig főként népszínműveket játszottak, de lassan, céludatosan kezd teret kapni a próza is. A falusi, rendszeresen vezetett színjátszásnak nem csupán szórakoztatás a célja, hanem népnevelés is. Meg akarjuk ismeretni a föld dolgozóival az irodalom remekét, tudatossá akarjuk tenni lelkükben a szabad szellemet. Mellőzni kívánjuk a régi kispolgári gondolkodást és az úgynevezett álnépies irányzatot. Fel kell világosítani a föld munkáit és emelni a kulturális színvonalat, erre pedig igen alkalmas eszköz a színpad, amelynek agitatív ereje régen ismeretes. Most az egész megye erősen készülődik az országos Petőfi-versenyre, amely június 28-29-én lesz Marosvásárhelyen. Aradon június 20-án lesz a válogató verseny, amelyen tizenhét csoport vesz részt és a győztesen kikerülteket küldjük el a marosvásárhelyi országos Petőfi-versenyre. Meg kell említenem, hogy a színpadi játék mellett nem hanyagoljuk el a dalos és táncos csoportok szervezését sem, amelynek keretében az egyes vidékek népi jellegzetességeit nemcsak megőrizték, hanem tovább is fejlesztjük.

Az MNSz közművelődési csoportjainak műsora eléggé gazdag. Népszínművek közül A belyár kendője, A sárga csikó, Piros bugyellás,

Peleskei nótárius, Gyimesi vadlír, A cigány, Falurosza, Vén bankos és fia a huszár olyan darabok, amelyeket a bukaresti központi bizottság alkalmasnak tart előadásra, ezenkívül Mórincz Zsigmond, Gárdonyi Géza, Asztalos István és Szentimrei Jenő néhány kiemelt népi drámáját. A társadalmi színművek közül a bizottság előadásra ajánlja Bródy Sándor „Tanítónő”, Csiky Gergely „Cifra nyomorúság” Heyermans „Remény”, Bocskói Viktor „Új gazda”, Eftimiu Viktor „Ember, aki látta a halált”, Molliere „Fősvény”, Szolovjev „A csendháborító”, Mórincz Zsigmond

„Légy jó mindhalálig” című műveit és Asztalos István „Feleselj kisfiam” és „A tejes” című egyfelvonásos darabjait. Ezenkívül az új irodalmi termés haladószellemű és falusi színjátszásra alkalmas darabjait is ki-választjuk a falura.

Természetesen még nagy és főként hozzáférő munka szükséges, hogy a magyar falusi színjátszás valóban betöltsen hivatását. Az MNSz megyei közművelődési bizottsága elismerésre méltó munkát végez a földműves lakosság szellemi színvonalának emelése terén és amit eddig megvalósított, az mutatja, hogy jó úton halad.

SPORT

Ezt láttuk még...

Az Ifjusági

döntő mérkőzésnek, amelyet csütörtökön délután az ITA-stadionban játszottak, csak kevés nézője volt, de akik látták, szép, élvezetes játéknak voltak tanúi. A Ripensia kétségtelenül jóképességű csapata tulzott „önbizalommal” a pelt pályára, amit még tetézt az a körülmény, hogy az ifjusági együttesnek két nolt országos válogatott edzője: Bindea és Deheleanu is eljött. Növelte az önbizalmat az is, hogy temesvári játékezők bíráskodott, sőt az egyik határbíró is temesvári volt, valamint a szépszámu temesvári szűkölő jelenléte. Az ITA kitűnő fiataljai azonban egyáltalán nem respektálták nagyvívó ellenfeleket és olyan szemtelenséget győnyörködtető pompás játékkal léptek meg a nézőket, amely igazolta, hogy az ITA-nál az utánpótlás kérdésében nem lesznek nehézségek. Kemény, jólrugó védelem, pompásan passzoló hátköz és górtörő, gyors csatárok játékát láttuk és végül is az ITA fiataljai

megérdemelten győztek 7:3 arányban. A Ripensia egyébként megönta a mérkőzést azon a címen, hogy azt nem a Gloria pályán jót szökték, ahová a tartományi vezetőség kitérte. A temesvári sportforumok nyilván abból indulnak ki, hogy a Gloria pályán salakos, poros talaja egészségesebb a fejlődőképes fiatalok mérkőzése számára, mint az ITA pályán remek gyepkészítés. Ez azonban csak másodrendű kérdés. A mérkőzés lényegén mit sem változtat. Ez a lényeg, hogy fiataljaink jól játszó, összjátékon alapuló labdarúgó sportot mutatnak, bizonyítják azt, hogy új szellem érvényesül már az utánpótlás terén.

Megkezdődött

az „Ifjusági Egységkupa” keretében az üzemekben a verseny és a különböző atlétikai számokban felvonuló hatalmas indulószereg igazolta, hogy a fiatalság szinte egy emberként sorakozik a sport tömegesítésének céljait szolgáló nagyszabású kezdeményezésben. A versenyeket ezután a különböző üzemek és

gyárak sportolói között folytatják és a hat sportágban egyre nagyobb tömegek kapcsolódnak be a küzdelmekbe. Az „Ifjusági Egységkupa” versenyét a népi sport újabb diadalmát jelentik.

Botrónys

befejezése volt a csütörtöki indágra—CFR „barátságos” mérkőzésnek, amelynek folytatása majd az illetékes sportszövetség előtt játszódik le. Néhány perccel a befejezés előtt ugyanis Moskó megrugta Balázst, majd befejezett a játékos arcába és azután kellekző túlműtést használta fel Rattu, a CFR szélsője, aki a második félidőben nem játszott és ekkor már felöltözve a pálya mellett tartózkodott, hogy berohanjon és öklével beelűssön az indárra szélsőjébe. A magyarról megfélekedezett futhallistának nem ez az első hasonló „meggyilvándulás”. Alattomos durvaságait, amelyekkel már sok játékosát súlyosan meg rugott, mintha az utóbbi időben kissé fékezte volna, de csütörtökön ismét „kirohant” és ez a súlyos sportszerűtlensége példát statuáló üléstet kíván. Egyszer és mindenkorra el kell távolítani az ilyen elemeket a sportból, mint ahogy Moskónak is el kell nyernie méltó és példás büntetést.

Sport hírek néhány sorban

A Román Népköztársasági Kupa vasárnap fordulóján három mérkőzésből csak a lasiban sorra kerülő Politehnica Iasi—Acél (UDR) mérkőzést játszottak, míg a Tesatoria Pilesti—ITA és CFR Timişoara—CFR Temesvár kupa meccsét elhalasztották, tekintve a június 20-iki Bulgária elleni mérkőzés előkészületeire.

Június 18—20 között Budapesten rendezik a kerékpáros Balkán és Középeurópai Kupa versenyeket. Miután most az albánok is beneveztek, valamelyni résztvevő állam indítja kerékpárosait.

Amszterdamban 60.000 néző előtt az olimpiai stadionban mérkőzött a holland és svéd válogatott csapat és a hollandok 1:0 (1:0) arányban győztek.

A moszkvai Dinamo legerősebb ellenfeleivel mérkőzött s 4:2 arányban győzte le a tífiszi Dinamot. Az ötödik forduló után a Szovjetunió futballbajnokságában a moszkvai Dinamo 9 ponttal vezet.

Az aradi ITA tenisz-csapata ma, szombaton és holnap vasárnap Marosvásárhelyen vendégszerepel és a RATA nagyerejű tenisz-együttesével mérí össze erejét.

Bécsben befejezték az 1947—48 évi labdarúgó bajnokságot és a Rapid nyert 28 ponttal a 27 pontot elértő Wacker előtt. A további sorrend: Austria, WSC, Admira.

Kolozsváron szerepelnek vasárnap az aradi CFR boxolók, ahol rendkívül erős ellenféllel kell megküzdeniük.

Mirdessen a „Ifjusági”-ban

Aradi Textilipar R.T.
**alkalmazásra keres
szövőmestereket**

akik „Jaquard”-gépen
speciálisták

MŰVÉSZET

Éjjeli menedékhely

Negyvennyolc év előtt mutaták be az akkor még ifjú, de már ismeret-irónak ezt az első színpadi művét. Közel fél évszázad pergett le azóta az idő végtelenjében, de ez az írás — mint az örök művek általában — nem fakult meg. Mondanivalótól ma is sugárzik az élet, bölcselete mély és tiszta, tanítása a lelket keresi. Az Éjjeli menedékhely, amelynek eredeti orosz címe „A fenék” és műfaja „dráma az élet mélységeiből”, még nem a forradalmár Gorkij műve. Humanista szól az embe- rekhez, akinek éles szeme, meleg emberszeretete és pártatlan irásmű- vészete leszáll egészen mélyre, hogy innen hozza fel a szenvedőket, az elesetteket, az elsodorjait. Még nem elhivatott proletárköltő, csak az 1905-ös forradalom edzi azzá, de már látja az egyetlentelen társadalmi berendezkedés poklát, amelynek tü- zében szörnyű kínban ég az alkoho- lista szánész, az uccolány, a tolvaj, a lecsúszott arisztokrata, a züllött rendőr, a munkanélkülisége miatt lázadó munkás, az öreg zarándok, aki városról-városra jár, hogy a jót és az igazat hirdesse, meg a többi, aki összeverődik az éjjeli menedék- hely pátinagözében, mindegyik élő alak. Gorkij részvéttel és szeretettel fordul feléjük, megérinti lelküket a keserűségtől és megvigasztalja őket. Látja, a vén zarándok minden amikor eltávozik, hogy más nyo- szava olyan, mint egy símogás és moránnyák, más éjjeli menedék- helyeket keresen fel, emléke legen- dává nemasodik. Az Éjjeli menedék helynek a mai színpadi értelmezés szerint nincs befejezése. Elmarad a költői igazságszolgáltatás, nincs rossz, aki bünhődjék, sem jó, aki győzedelmeskedjék. A függöny sző- jelynylik, hogy a reflektorfény be- világítsa a mélységet, azután megint összcscukodik és a függönyön túl mélység fekete élete vergődik to- vább.

A Ma embere, aki végignézi a da- rábot, önkéntelenül is vitába száll önmagával: Idősebb-e az Éjjeli me- nedékhely? Irányított, taníthat, mondhat-e újat 1948-ban, amikor az éjjeli menedékhelyek helyén im- pozáns szakszervezeti klubok épül- tek és amikor a világ legelmaradot-

tabb országából a forradalom tüz- tés ereje, majd a forradalmárok építő akarata a világ egyetlen szo- cialista államát varázsolta? A Szov- jetunióban nincsenek elesettek, le- züllöttek, alkoholtámorban fetren- gők, jajgatók, bűnbánók és vándor apostolok. Ott zúg-zeng a kalapács indulója, harsog a motor szonátája, édes andantét muzsikál a szuható kasza, az Élet diadalmos himnuszát éneklő anyag és ember. Természe- tes, hogy ebben a nagyszerű szímfő- niában idegen az Éjjeli menedék- hely és mégis... Igen: mégis elő kell keresni az irodalom relikviái közül Gorkij hatalmas szellemiségét, fel kell számunk magunkba a holhatat- lan aforizmákat, hogy lássuk-érez- zük: mi volt a nagy felszabadító forradalom előtt, milyen mérhetet- len mélységből hozta felszínre az orosz népet Lenin és Sztálin zse- niye, be'onnál keményebb hite és acélos akarata. Gorkij erjesztő ko- vácsa volt korának és megérthette még, hogy a kommunista csákány végleg eltüntette Moszkva, az egy- kori Petrográd, Kiev, Nizsnij-Nov- gorod, Odessza, Karkov éjjeli menedékhelyeit, amelyeknek szerencsét- len lakói olyan forró szeretettel ölelte szüvere.

Az Aradon vendégszereplő maros- vásárhelyi Székely Színház megér- tette Gorkijt. Kikristályosodott és magasabbrendű színpadi művészetet látunk. Amit a szánészek adtak, az a művész kollektív munka tökéletes megnyilatkozása volt. Minden el- hangzott szó, minden mozdulat, gesz- tus és fintor igaz és emberi volt, az aforizmák csillogtak, a tanítás meg- keresse a szívet, a bölcsélet odato- lált az észhez. Az Éjjeli menedék- helynek nincsenek vezető főszereplői, minden színész epizódista és egyben főszereplő. Váradi Rudolf, Kőszegi Margit, Szabó Duci, Kellán Sándor, Kiss Jászó, Borovszky Osz- kár, Tabódi Mária, Izsó Johanna, Hamvay Lucy, Andrási Márton, Delyi Ferenc, Antal Constantín, Kovács György, Szabó Ernő, Tamás Ferenc, Kovács Dezső és Mester András kiforrott művészek. Szabó Ernő nagytudású rendező és Hány Lajos tehetséges díszletfestő.

KAROLY SANDOR

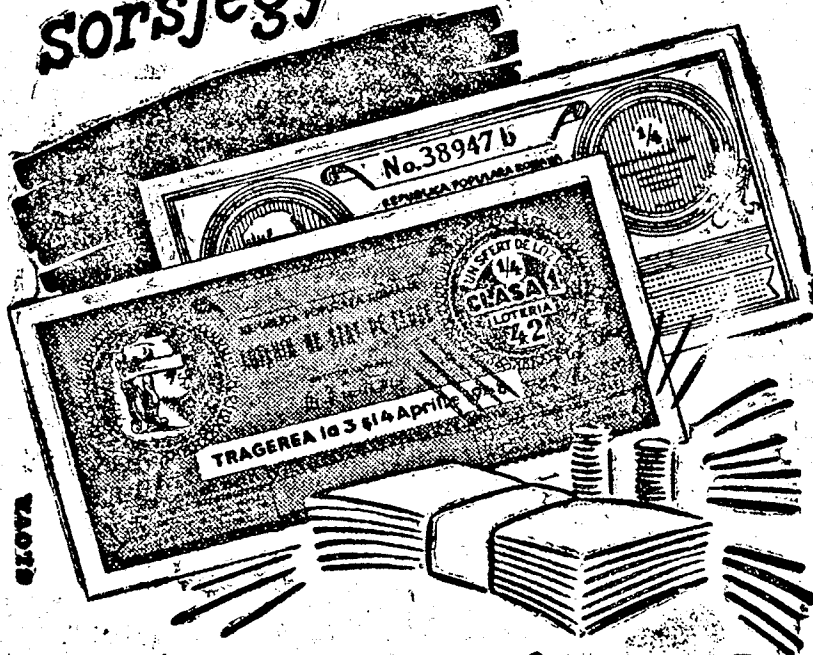
„Halló, itt rádió Arad!”

Rendkívül gazdag műsor a Rádióbarátok Körének vasárnapi művészdélutánján

Holtap, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel gazdag és változatos művészdélután színhelye lesz a Kul- turpalota. Az MNSz keretében mű- ködő Rádióbarátok Köre a Román- Magyar Társasággal karöltve ren- dezti „Halló itt rádió Arad” címen nagyszabású műsoros délutánját, a- melynek előkészületei heteken át folytak. A műsort Láng István 200 tagú gyermekkórusa vezeti be, majd Argay György evangélikus püspök, a Kör elnöke, utána pedig a Román- Magyar Társaság elnöke, Covaci Nestor dr. beszél. A műsor kere- tében szerep: a higiénia szakszerve-

zet díjat nyert táncsoportja, Ose- pella Ica Lányi István szerzemé- nyeiből énekel, az MNSz műszaki műkedvelőitreffát adnak elő, W. Rózsa Alice saját költeményét szá- valja, az MNSz férfikórusa énekel, Nussbaum Marika nővéndékei tá- ncolnak, Hajós Imre Szelle Károly dr. dalaiból énekel, Kerestély László eredeti székely dalokat énekel és ugyancsak ő elszavalja Tompa László „1934” című versét, majd Bakó Lászlóné énekel, utána Nagy- györgy Amália — Czégka Babi tá- nítványa, — táncol. A műsor kiemel- kedő száma dr. Szelle Károly „To-

két sorsjegy közül

EGYIK BIZTOSAN NYER

Az új játékterv értelmében a sorsjegyek számának fele nyer. A sorsjegyeket a postakézbesítő hazaviszi. A szerencsét hazahozzák, ne kergesse el.

LOTERIA DE STAT

borzó” című vonósnégyese, amit a szerző, Thury Ferenc, Freimann Jenő és Ürmössy Jenő adnak elő. A számok zongorakíséretét Menczerné Stern Magda látja el.

Szombaton két, vasárnap három előadást tart a marosvásárhelyi Székely Színház

A marosvásárhelyi Székely Szin- ház ma, szombaton két előadást tart: délután 4 órakor Scribe: „Egy pohár víz” című remek szatírája, este 9 órakor pedig Gorkij „Éjjeli menedékhely” című drámája kerül színpadra. Vasárnap három előadást tart a kitűnő vendégegyüttes: köz- kívánatra délután 3 órakor Goov és D'Usseau világsikerű „Mélyek a gyökerek” című színműve, 6 órakor „Egy pohár víz” és este 9 órakor ismét „Mélyek a gyökerek” szerepel műsoron. Hétfő este 9 órakor utolsó előadásként a „Rendőrfelügyelő” Priestley színművét játssza az együt- tes.

— THURY FERENC HEGEDŰ- MŰVÉSZ hangversenyét június 20-án tartja meg.

MNSZ

Június 13-án, vasárnap reggel 9 órai kezdettel MNSz megyei ifjúsági nagygyűlés. Kérjük az értesített köz- ségek két-két ifjúsági kiküldöttjé- nek pontos megjelenését, akik ugyan- akkor írásbeli jelentést hozzanak magukkal.

Az MNSz aradmegyei szervezo- se felhívja mindazon aradi és aradmegyei állatorvosokat, akik „Libera practica”-val nem rendelkeznek, hogy az ügy sürgösségére való ter- mellel legkésőbb június 15-étől 18-ig megyei szervezetünknel (Arad Marasesti-Kossuth u. 39) saját ér- telkükben jelentkezzenek.

CFR. mozgó Mosoczi-telep

Szenzációs kalandorfilm

A hét hős

Megnyilt a közkedvelt PORT-ARTUR vendéglő

Hideg és meleg ételek, jégbehűtött italok. Elsőrangú zene

Szives pártfogást kérnek

Gégnér testvérek szakácsművészek

Az első centenárius ünnepség Aradon

A kivívott szabadság védelmére folytatott harc szellemében emlékezett meg Arad 1848 századik évfordulójáról

Ünnepség a Kulturpalotában, a Megyei Szaktanács rendezésében

Szerdán kezdődött meg az 1848-as forradalmi mozgalom emlékünnepe. Péntek délután Aradon is méltó módon emlékeztek meg a centenáriusról. Az aradi Megyei Szaktanács rendezésében a Kulturpalotában volt ez az első aradi centenárius ünnepség, amely az Internacionálé elnevezésével kezdődött, az Astra-gyár zenekarának hangjaira. Utána Covaciu Nestor tanár mondott bevezető előadást. Elmondotta, hogy a centenárius június hónap folyamán ünnepli az ország és, hogy a mai ünnepség csak bevezető rész, amelyet még sorozatos előadások követnek. Ezután Ionescu Alexandru vasúti munkás szólott a megjelentekhez és tartalmas előadásban ismertette mindazokat az eseményeket, amelyek az 1848-as forradalmi mozgalmat előidézték a száz év előtti megmozdulás jelentőségét.

— Ez a felszabadító harc, amely a népek szabadságát, a kiszákmányolás megszüntetését akarta megszüntetni, csak láncszeme volt azoknak a küzdelmeknek, amelyet a román nép és a világ többi népei folytattak az elnyomók ellen.

Állapította meg és kitérte Horia, Cloșca, Crisan forradalmára, amelyet a Habsburgok és azok székertői: a magyar és román uralkodó osztály zsarnoksága ellen vívtak. Ezért keréketörette őket a főúri hitványság, az uralkodó osztály kegyetlensége. Ecsatelte azokat a felszabadító harcokat, amelyeket Tudor Vladimirescu vezetésével folytatott a román parasztság a bojár-ság népet elnyomó uralma ellen, akik a nép megnyomorításában és azoknak rabszolgaságban tartásában egyek voltak a mindenkor uralkodó osztályok fejeivel, a királyokkal és fejedelmekkel.

Kiemelte azokat a kegyetlen módszereket, amelyeket a szabadságra törekvő dolgozók ellen felhasználtak, akiket igyekeztek mindég sötétségben tartani, hogy annál könnyebben kiszákmányolják őket.

Beszélt az előadó a Nicolae Balcescu vezetésével megindult szabadságmozgalomról, valamint Varga Katalinról, a „mócsok asszonyáról” és mindazokról, akik valamennyien meg nem alkuvó harcosai voltak az 1848-as forradalmi időknek és a népek felszabadulásának.

A SZABADSÁG ÜGYÉT NEM LEHETETT ÖRÖKRE ELSIKKASZTANI

Külön beszélt Ionescu Alexandru az erdélyi 48-as forradalmi eseményekről, a balázsfalvi forradalmi kiáltványról, amelyet 40 ezer ember előtt olvastak fel és amely 22 pontban foglalta össze azokat a követeléseket, amelyek az akkori idők szerint megteremtették volna a szabadabb gazdasági és politikai kifej-

lődést a béke és testvériség irányában.

A sötét, reakciós és feudális osztály, amely az uralkodóra támaszkodott, elgáncsolta a népi érdekeket meghirdető programot és annak minden pontja holt betű maradt, s a népegyesimék tovább folytatták ravasz és népeket megnyomorító politikájukat. Kiemelte Ionescu Alexandru a magyar forradalom jelentőségét, amelyet Petőfi, Tánicsics és Kossúth vezetésével indítottak el ugyanazon ellenség, a Habsburgok ellen.

Ez az uralkodó család kaszárnyá-va rendezte be a régi monarchia országait, s ez később a bűnök súlya

alatt omlott össze, mert ellensége volt a nagy tömegeknek. Beszélt azokról a tárgyalásokról is, amelyet Avram Iancu, Balcescu és Kossúth folytattak, de amelyeknek nem lehetett eredménye, mert ezt is megakadályozták a hátmögött dolgozó magyar és román földesurak, majd így folytatta:

— A szabadság ügyét azonban nem lehetett örökre elsikkasztani. Hiába volt minden üldözése, titkosrendőre és csendőre, pribéke az európai uralkodó osztálynak, a forradalmi megmozdulások vérbefojtása, mert annak ereje Lenin és Sztálin vezetésével 1917-ben győzedelmeskedett. Amikor pedig a má-

sodik világháborúban a szovjet nép ereje leterítette a fasizmust, a felszabadulás után a Román Munkáspárt vezetésével a népi demokrácia megszüntette nálunk a királyságot, megalapította a Román Népköztársaságot, megvalósította azokat a reformokat, amelyek nélkül nem lehet fejlődés és ezek között szerepel legújabbban az üzemek államosítása is.

Mindezekért dühödten acarkodnak a nyugati imperialisták, akik most már nyíltan az elnyomó szerepét viszik és tűzfészkét szítanak a világ különböző pontjain. Ezekkel szemben áll a Szovjetunió, a népi demokráciák országainak békefrontja élén, hogy soha többé ne térjen vissza az a zsandár uralom, amelynek megdöntésére szervezkedett a nép már 1848-ban is.

Ezt a harcot folytatjuk, sőt eredményekben már túl is haladtuk és győzedelmesen menetelünk előre a szocializmus útján.

Beszédét a Szovjetunió és a Népköztársaság éljenezésével fejezte be. Az előadás után színvonalas műsort mutattak be az üzemek és intézmények kitűnő kultúrscsoportjai.

Indul a Betegsegélyző harmadik csoportja!

Június 14, 15 és 16-án jelentkezzetek az édeskaitek

Az aradi Betegsegélyzőpénztárnál összeállították azoknak a névsorát, akiket az orvosi véleményezés alapján gyógyfürdőre, vagy tengeri fürdőre utaltak.

A Betegsegélyző ezúton is felkéri azokat, akiket ebbe a második csoportba soroztak, hogy június 14, 15 és 16-án jelentkezzenek a hetes számú szobában (harmadik emelet) és mutassák be a Betegsegélyző-könyvecskéket, amelyekben az utóbbi három év alatt legkevesebb 100 hét járulékaiknak befizetését igazolják, valamint a személy-

azonossági igazolványt.

Itt közöljük azoknak a névsorát, akiket most utaltak fürdőre:

Június 24 és július 11 között:

OLANESTI

Crisan Rozália, Stoian Vasile, Krausz Lajos, Beleznai János, Sorcori Romulus, Van Grigorie, Mihut Gheorghe, Vitalis Ioan, Muntean Pavel, Kiss Mária, Merozy Ferenc, Vancu Maria, Molnár Júlia, Ardelean Terezia, Sárközi Katalin.

Június 25—július 17 között:

BUZIAS II.

Müller Izabella, Antusz Ferenc, Celler Andor, Bihacsi Armánd, Se-

lejan Mircu, Hrabanek Elisabeta, Szumerey Henrich, Jagar László, Szendrő Károly, Bozgan Dumitru.

OLANESTI

Stirb Alexandru, Horváth Emn., Igrisan Sonia, Tusz Károly, Maccan Dumitru, Morar Aurel, Sasu Ioan, Haliv Vasile, Mihu Gheorghe, Molnár Ferenc, Bakos Mária, Rotar Aurel, Emez Adalbert, Kiss Lajos, Ruja Petru, Basz Kálmán, Selean Ioan, Lunici Paula, Olteanu Valeria, Selean Aurora.

MAROSUJVAR

Horváth Gyula, Padurean Gheorghe, Boian Petru, Révész István, Horváth György, Mitru Ioan, Anghel Nastasie, Betea Maria, Doncea Aurora, Szigeti Margit.

TECHIRGHIOI

Mucsi Rozália, Pinte Ana, Balassy Irén, Bokán Mária, Bragoi Ilona.

VIZAKNA

Bíró Helén, Brozmann Hermann, Debreczeni József, Tóth Mária, Tóth Teréz, Kutyk Ferenc, Nyári Irén, Sirian Maria, Szabó Erzsébet, Buzila Stefan, Bagu Mihai, Darlea Florica, Cziffra Margit, Marginean Elena, Janka Lajos, Dicsi Gyula, Govits Ferenc, Hack Mária, Kugelman Rozália, Cozma Ludovic.

HERKULESFÜRDŐ

Bălăneanu Antoniu, Zöldi Kálmán, Rác Emil, Róna Zsigmond, Armatchi Ecaterina, Horváth Rozália, Nagy Mária, Armatchi Alexandru, Darvas Sándor, Kovalik Ferenc, Pancotan Maria, Balan Elena, Bolomici Otilia, Formanek Gyula, Jäger Katalin, Spitzer Dezső, Gáll Gábor, Grieshaber Borbála, Zettel Antal, Vele Gizella.

Július 5—25 között.

EFORIE

Totoran Maria, Adoc Olga, Ruja Ecaterina, Secheres Francisc, Rujic Cristina, Deutsch Ferenc, Contras Vasile, Filip Nicolae, Serban Elena, Marinescu Dumitru.

ELADÓ

1 tizenkét személyes, 1 hatszemélyes ezüst evőkészlet
1—1 tizenkétszemélyes teás és feketekávés ezüst készlet,
valamint egyéb gyönyörű szép ezüst dolgok. Megtekinthetők az Aradi neolog zsidó hitközség irodájában, Ep. Grig. Comsa uca (volt Episcopiei) 22 sz. a. az I. emeleten szombat kivételével bármikor délelőtt 8—2 óráig.

Legtökéletesebb szabásban készíti **hezott anyagból**
a legmodernebb férfi fehérneműeket

SCHWARZ HUGÓ varrodája

Javítások.

Maximált árak.

Műhely: Tribunal Axente 5—7. szám.

Lakás: Alexandrescu 1. Telefon: 14—83

URANIA

Ma 3, 5, 7 és 9-kor

Szenzációs
szovjetfilm

Kincs a hegyszorosban

Legújabb

Az aradi nacionalizált vállalatok jegyzéke

Itt közöljük a nacionalizált aradi vállalatok és az új igazgatók első névsorát:

Astra — Antoniu Victor, Hendl gépgyár — Tóth Sándor, IMASA — Horváth Pál, Barsava — Faragó György, Braun A. téglagyár — Buraciu Petre, „Aradana” volt Czetel — Iob Iosif, Nádasai Faipar — Sateh Iosif, Petrii uradalom — Pansen Aurel, Ing. Popa fűrészüzem — Deutsch László, Soborsini erdőipar — Gerstl Dezső, Pankotai Fa-

ipar — Kelemen Sándor, Stiasny kaptafagyár — Csajka István, „Dop” dugógyár — Mot Gheorghe, Ring hordóüzem — Völgyi Ferenc, ITA — Békési István, ERA (Reismann kötszövöüzem) — Vigh Kató, Fortex — Papija Andrei, FITA — Munteanu Dumitru, IRCA — Tóth István, Romanofir — Molnár Lajos, Sitex — Mihailovici Petru, Albu harisnyagyár — Papszt Károly, Crisana kender- és lenszövöde — Teleki György, Polychrom — Jotes Ioan,

Oxigéngyár — Dan Gheorghe, Synfleur — dr. Téthi Anna, Vernier — Drecin Mihai, Fischer-malom Sikula — Andra Tudor, Frisch Testvérek-malom Németszentmárton — Kerekes István.

Fischer József-malom Kirtós — Mocuta Floare, Gizella malom Pécska — Köles János, Halász-malom Selénd — Ruja Andrei, Indagrara — Simandan Irimie, Spirit secundar — Munteanu Nicolae, Flora Ikkörgyár — Woisz Andor, Miron Belea Ikkör-

gyár — Tulucan Teodor, Zwack Ikkörgyár — Gherman Carol, Hoelsta gyümölcs és zöldségszárító — Kohn Jakab, Cukorgyár — Bogdan Ioan, Agromex — Vida Aron, Aradhegy-aljai Villamos Vasutak — Sándor Gyula, Lengyel Lőrinc butoggyár — Tamasevici Francisc, Villanygyár — Ardelean Petru, Nagylaki Villanyüzem — Unc Gheorghe, kisjezői villanyüzem — Zelenac Petro, Borosjezői Villanyüzem — Vidican Ioan.

Apróhirdetés

VESZÜNK furó-marógépet, fagegymunkálásra abrichtert, Indagrara, Műszakosztály. Telefon: 18-00.
BÉCSI zongora Ehbarr, májdnem új, olcsón eladó. Poetulni ucca 88 szám. 5459

Kiselejtezés után a legjobban szerek **kölcsönkönyvtár** fel
„LIBRO”
színház hátsó bejáratával szemben

MEGBIZOTTUNK BUKAREST. BE fordul minden kedden. Minden féló megbízást elvállalunk KEDD délután 6 óráig OLYMPI. KON utazási iroda ARAD, Frimu (volt Bratianu) ucca 2-4. Telefon 20-49.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát, vagy garzonlakást keresek. Telefon: 18-80. 5575

ALIG HASZNALT Royal poráblé írógép eladó. Cím: Révaj ucca 4, hátul az udvarban. Megtekinthető reggel 9-1-ig.

SZERELÉSHEZ értő lakatos házmesteri állást keres. Cuza Voda 52. 5612

VILLAK, üzletházak, lakrészek beköltözhető, emeletes ház két uccára 250.000, kis ház 1650 négyzetgööl telekkel eladó. Nikolovics ügynökség, Avram Iancu tér 21.

ELADÓ 3x1 szoba-konyhás ház Serban Voda uccában, cukorgyár közelében. Érdeklődni: Mos Ajun ucca 26. 5573

KEDVEZMÉNYES GÉPIRÓ, könyvelőtanfolyam kezdődik június 15-én. Kurzusdíj 1000 lej. „Palas”, Cosbuc ucca 1.

ELADÓ használt épületfa, ajtók, ablakok, vasgerenda, betondrót, lemezfürdőkád, vaslemez spalet-ajtó 110x220, műkölépcsők, vas-korlát, takaréktűzhely, vaskályha, cserépkályha, kiöntőkagyló, Schone-cső, óriás Singer hór- és zsákvarrógép, téglá. Marmorstein, Eminescu ucca 33. 5625

EGYSZOBÁ-konyhás lakást keresek. Érdeklődni: Numa Pompiliu 29. 5623

KÖZEPES vaskassza, „Icart” kép 73x93 cm., porocellán mosdókészlet eladók. Grigorie Alexandrescu 33.

EGYEDÜLÁLLÓ férfi vagy nő kis háztartásának vezetését vállalná, nevelőnőnek, vagy anyahelyettesnek is menne, magyar, román, német nyelvismerettel bír, zongorázni tudó középkorú nő, azonnali belépésre. Vidékre is menne. Érdeklődni: Orendi, Alexandru Gavra ucca 26. 5629

FUTÓSZÖNYEGEK, bordó argaman 95 cm. széles, fehér befőttes, uborkás, rexes üvegek, festett asztalok, székek, ágyak szekrények, kétajtós jégszekrény, rekamié és külfönte háztartási ingóságok eladók. Closea ucca 5. 5630

RAKTÁRHELYISÉG nagy telekkel belvárosban kiadó. Telefon: 25-55. Ugyanott női kerékpárt oserélnék férfi kerékpárral. 5632

JÓKARBAN lévő parasztszékér löszerszámmal együtt eladó. Remus 39. 5633

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó Chiba Birta uccában. Ugyanott diófaebédő eladó. Érdeklődni: Köztársaság útja 93, I. em. ajtó 2. 5635

KOMBINÁLT SZOBA sötét diófaeladó. D-na Balasa 89. Kulcsár.

EZÜST evőeszközök, modern, új, olcsón eladók. Grigorie Comsa (Episcopiei) 5, I. em. ap. 6.

FRANCIA magánvodámban június 15-én nyári kurzust kezdnek. Szép időben a parkban. 3-7 éves gyermekeknek. Várnay, Mihai Viteazul tér 10, I. 3.

KÖZÉPKORU gyermektelen házaspár kisebb ház felerészét megvenné. Érdeklődni: Cosbuc ucca 5, Stepan.

GONDOS férfi és női kalapalkítás, elsőrendű nyakkendőjavítás, fordítás. Weinbergerné Donáth Elza üzletében. Arad, Metianu ucca 15.

KITÜNŐ szabású fürdőruha, gyógyfüző, fűző, melltartó készítése hozott anyagból, vagy rendelésre. Weinbergerné Donáth Elza üzletében, Arad, Metianu ucca 15.

BUTOROZOTT szoba nem különbejáratú, fürdőszobahasználattal, egy-két fiatalembernek kiadó. Érdeklődni: Eminescu ucca 4, Reclama 5644

ATLATSZÓ esőköpeny-kapucnit elvesztettem. Megtaláló szép jutalomban részesül. Telefon: 19-40. Polacek, Néphadsereg útja 35.

NAGYON szép Lengyel-féle ebédő börszékekkel 28.000 lejért eladó. Reclama, Eminescu 4. 5646

TARSAT keresek központban fekvő jóforgalmú fűszerüzlethez, aktív közreműködéssel. Reclama, Eminescu 4. 5647

GARSZON öröklakás kertés magánvillában eladó. Ugyanott nyugágy eladó. Reclama, Eminescu 4.

VIDÉKI jólsituált idősebb uriember házasság céljából megismerkednék olyan hozzáillő urinővel, aki némi jövedelemmel és kellemes otthonnal rendelkezik. Leveleket „Beköltöznek” jelígre Reclamaba, Eminescu 4-re kérek.

EL NE FELEJTSE sorsjegyét a 4-ik osztályra megújítani. Húzás: június hó 16. és 17-én. Colectura „Mercur” Eminescu 4. Vasárnap nyitva.

SINGER central-bobbyn varrógép, „Alfa” tejszeparátor eladók. Köztársaság útja 102, ap. 6. 5643

FÜSZERÜZLET hivatalos elosztóval, lakással átadó. Érdeklődni: Márton, Costache Negri 2. (Marasesti ucca sarok). 5651

EGY ÁGY betéttel és két kétajtós fiókos szekrény eladók. A Gavra 6 szám. 5652

— AMTE—Bőrösök tekeegyesülete meghosszabbítja egyéni versenyét június 17-én este 8 óráig. Vezetőség.

— Ügyeletes gyógyszerárak: Szombat: Omescu (Köztársaság útja és Alexandri ucca sarok), Jiga (Avram Iancu tér), Salvator (Köztársaság útja, ligetnél), Niedermayer (szerbpalota). — Vasárnap: Reiner (Petőfi ucca sarok), Janka (Köztársaság útja), Weichert (Metianu ucca), Fraenkel (textilgyárnál), Böhm (Mosóczi-telep).

KOMOLY mindenest felvétetik. Avesescu 5. (emeleten). 5653

PAPLANOKAT készít, ha piszkosak kimossa, Glück, Baritiu (Rákóczy) ucca 28, Avram Iancu piactér mellett. 5655

MAGANHÁZ belvárosban, három szoba, iroda, nagy udvarral, olcsón eladó. Érdeklődni: Gr. Alexandrescu 44, 1-4 óra között.

MEGBIZHATÓ intelligens leány, németül is beszél, elhelyezkednék gyermek mellé. Megkereséseket: Pirosky szalonba, Frimu ucca, kérek. 5657

2 drb. új 130-160 eszlingen redőnyös ablak komplett, sürgősen eladó. Érdeklődni: Spiru Gheorghe 11 sz.

LUPTAI TÉR 1-a számú ház eladó. Érdeklődni ugyanott.

ELADÓ házhely Buzsákban jó helyen. Bonaparte 10.

ELADÓ magánház a külvárosban. Érdeklődni Cuza Voda 18, Ganea.

FOTELAGY, széles, jókárban, féregmentes, eladó. Stroescu 11, (első csengő).

3-4 SZOBÁS lakást központban térbe vennék. Címét „Tapi-textila”, Gross Anton. 5659

TUTAJON tűzifa érkezett. Leraktározva a Gloria-sporttelep után.

Típ. PATRIOTUE